

Protocol: MMSE en kloktekentest

Doel:

- Het verkrijgen van een indruk over het functioneren van de hersenen en het geheugen in het bijzonder.

Uitvoering:

- In opdracht van de arts, of op vraag van de patiënt
- Door de arts, doktersassistente, POH, geriater

Indicatie:

- Het testen of er sprake is van (beginnende) dementie

Contra-indicatie:

- Mogelijk lastig voor personen die de NI taal niet machtig zijn, ,of waarvan NL de 2^e taal is. Er zijn ook testen in ontwikkeling/ontwikkeld voor anderstalige of laaggeletterde personen

Complicatie:

- N.v.t.

Aandachtspunten:

- MMSE = mini mental state examination
 - o Bevat de onderdelen:
 - Oriëntatie in tijd en plaats
 - Een eenvoudige geheugentest
 - Concentratie
 - Taal/rekenen
 - Handeling uitvoeren
 - Iets nadoen wat je gezien hebt.
 - Rechter oor met rondje
 - Linkeroor met een kruisje
- Kloktekentest
 - o Wordt de klok mooi rond getekend
 - o Kloppen de cijfers
 - o Staan de wijzers goed

Hygiëne regels:

- N.v.t.
- Nagels kortgeknipt en schoon
- Draag geen nagellak, kunst- of gelnagels
- Ontblote onderarmen
- Jasschort
- Geen sierraden/accessoires aan handen en onderarmen
- Lang haar opgestoken

Protocol: MMSE en kloktekentest

Benodigheden:

- MMSE:
 - o Horloge
 - o Pen
 - o Potlood
 - o Gummetje
 - o Vel papier
 - o Papier met daarop grote letters: SLUIT UW OGEN
- Kloktekentest
 - o Pen/potlood
 - o Leeg vel papier
- Desinfectans, alcohol 70%, voor de werkplek
- Afvalbak/bekken
- Stille ruimte

Werkwijze:

- Pas handhygiëne toe.
- Maak een schoon werkveld en zet de benodigheden daarop binnen handbereik.
- Haal de patiënt uit de wachtkamer, en stel je netjes voor.
- Controleer de NAW gegevens.
- Leg de patiënt uit wat er gaat gebeuren.
- Vraag toestemming aan de patiënt om vragen te stellen om het geheugen te testen
- Vraag de patiënt plaatst te nemen op een stoel, zodanig dat de patiënt jou goed kan zien en verstaan.
- Leg uit dat de test ongeveer 10 minuten duurt
- **Kloktekentest:**
 - o Vraag de patiënt een cirkel te tekenen
 - o Daarna de cijfers van een klok in te tekenen/schrijven
 - o Daarna wijzers te tekenen die 10 over 11 aangeven.
 - o Voor ieder onderdeel reken je 1 punt als het correct is. Max 3 punten te scoren.
- **MMSE:**
 - o 11 vragen die beantwoord moeten worden. Vindt het formulier op www.hulpgids.nl zoekterm MMSE
 - o Geef 10 sec. de tijd om een antwoord te geven.
 - o Als er geen antwoord wordt gegeven, dan mag je de vraag max. 3 x stellen
 - o Na 3^e keer geen antwoord > 0 punten
 - Vraag 1:
 - A. Alleen exacte jar is goed
 - B. Gedurende de laatste week van het oude seizoen, of de eerste week van het nieuwe seizoen worden beide seizoenen goed gerekend. Reken zowel 1 maart als 21 maart goed voor begin van de lente, enz.
 - C. Op de eerste 2 dagen van een nieuwe maand en laatste 2 dagen van de vorige maand reken je beide maanden goed
 - D. Accepteer 2 dagen ernaast m.b.t. de datum
 - E. Alleen de exacte weekday is goed
 - Vraag 2:

- Geef 10 sec per antwoord. Accepteer alleen goede antwoorden. Je kunt i.p.v. ziekenhuis ook de huisartsenpraktijk benoemen of naam huisarts vragen
- Vraag 3:
 - Zeg de woorden langzaam en met een duidelijke pauze tussen de woorden. Geef 1 punt voor ieder goed antwoord bij de 1^e poging. Geef 20 sec. voor een goed antwoord
- Vraag 4:
 - Schrijf de antwoorden van de patiënt op. Onderbreek de patiënt niet tot er 5 aftrekkingen zijn gemaakt. Als de patiënt eerder stopt, herhaal max 3 x de oorspronkelijke instructie
- Vraag 5:
 - Scoor 1 punt voor ieder goed antwoord, ongeacht de volgorde, neem 20 sec de tijd voor het antwoord
- Vraag 6:
 - Scoor 1 punt voor ieder goed antwoord. Laat een horloge zien, accepteer polshorloge of horloge, maar niet klok of tijd geef 10 sec per antwoord. Laat een pen zien. Accepteer alleen pen, en niet bv potlood
- Vraag 7:
 - Reken alleen het exacte antwoord goed
- Vraag 8:
 - Geef een vel papier met daarop de tekst: sluit uw ogen. Als de patiënt alleen leest en niet de ogen sluit, herhaal dan max 3 keer de zin: wilt u deze woorden lezen en dan doen wat er staat? Geef 10 sec de tijd. Geef 1 punt als de patiënt de ogen sluit.
- Vraag 9:
 - Geef een stuk papier, houd het recht voor de patient vast en zeg het volgende: wilt u dit papiertje pakken met uw rechterhand, dubbel vouwen en het op uw schoot leggen?
 - Herhaal de opdracht niet. Geef 30 sec de tijd, scoor 1 punt voor ieder correct uitgevoerde instructie
- Vraag 10:
 - Geef 30 sec. Scoor 1 punt als de zin een onderwerp gezegde heeft en betekenis heeft. Let niet op spelfouten.
- Vraag 11:
 - Leg de figuur, papier, een pen of potlood en een gummetje voor de patiënt neer.
 - Sta meerdere pogingen toe tot de patiënt klaar is en het papier terug geeft. Scoor 1 punt voor een correct getekend diagram. Max. 1 minuut de tijd
- Uitslag:
 - Kloktekentest:
 - Lager dan een 3 scoren geeft een vermoeden van dementie
 - MMSE:
 - Uitslag lager dan 24 wijst in de richting van dementie,
 - Uitslag lager dan 10 wijst op ernstige dementie
- Vraag hoe het met de patiënt gaat.
- Vertel de patiënt (mantelzorger) van wie, hoe en wanneer hij/zij de uitslag mag verwachten.
- Vraag aan de patiënt of er nog vragen zijn.

Protocol: MMSE en kloktekentest

- Ruim de materialen op.
- Reinig/desinfecteer het werkoppervlak.
- Pas handhygiëne toe.

Verslaglegging:

- Maak een Soep registratie in het patiëntendossier.